

Ändring av Helsingfors kyrkliga samfällighets grundstadga

Gemensamma kyrkofullmäktige 14.12.2023 § 96
478/00.01.00/2023

Beslutsförslag

- Gemensamma kyrkofullmäktige
- 1) antecknar för kännedom församlingens bifogade utlåtanden om den nya grundstadgan
  - 2) antecknar för kännedom de bifogade svaren som getts på församlingens utlåtanden
  - 3) konstaterar att församlingens utlåtanden och svaren på dessa under 2024 kommer att utnyttjas vid den fortsatta beredningen av och diskussionerna om grundstadgan
  - 4) godkänner Helsingfors kyrkliga samfällighets bifogade nya grundstadga, som ersätter den grundstadga gemensamma kyrkofullmäktige godkände den 29.9.1994 jämte de ändringar som senare gjorts
  - 5) beslutar att den nya grundstadgan träder i kraft den 1.1.2024.

Behandling

Förvaltningsdirektör Juha Silander presenterade ärendet.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Beslutshistoria

Gemensamma kyrkorådet 02.11.2023 § 312

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet

- 1) antecknar för kännedom församlingens bifogade utlåtanden om den nya grundstadgan
- 2) antecknar för kännedom de bifogade svaren som getts på församlingens utlåtanden
- 3) konstaterar att församlingens utlåtanden och svaren på dessa under 2024 kommer att utnyttjas vid den fortsatta beredningen av och diskussionerna om grundstadgan.

Gemensamma kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige:

- 4) antecknar för kännedom församlingens bifogade utlåtanden om den nya grundstadgan
- 5) antecknar för kännedom de bifogade svaren som getts på församlingens utlåtanden
- 6) konstaterar att församlingens utlåtanden och svaren på dessa under 2024 kommer att utnyttjas vid den fortsatta beredningen av och diskussionerna om grundstadgan

- 7) godkänner Helsingfors kyrkliga samfällighets bifogade nya grundstadga, som ersätter den grundstadga gemensamma kyrkofullmäktige godkände den 29.9.1994 jämte de ändringar som senare gjorts
- 8) besluter att den nya grundstadgan träder i kraft den 1.1.2024.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Bakgrund

Den nya kyrkolagstiftningen trädde i kraft den 1.7.2023. Församlingsekonomierna har sex månader på sig att anpassa sina stadgor till den nya kyrkolagstiftningen. Under ledning av samfällighetens stadgearbetsgrupp har ett utkast till ny grundstadga utarbetats. Utkastet gavs till kyrkorådet för behandling den 17.8.2023.

Kyrkorådet godkände den 17.8.2023 oför egen del stadgearbetsgruppens förslag till ny grundstadga för samfälligheten och beslöt samtidigt att be samarbetskommittén och helsingforsförsamlingarna uttala sig om förslaget till ny ggrundstadga. Som deadline för utlåtandena fastslogs den 15.10.2023. Med beaktande av den tidsfrist som fastställs i den nya kyrkolagen beslöt kyrkorådet samtidigt att de begärda utlåtandena och förslaget som ges kyrkofullmäktige behandlas den 2.11.2023. Vid behov kan ärendet ännu behandlas av kyrkorådet den 30.11.2023.

Erhållna utlåtanden

16 församlingar gav utlåtande om förslaget (bilag). Bara i ett utlåtande förordas godkännande av förslaget till ny grundstadga. I 15 utlåtanden förhåller man sig delvis ytterst kritiskt till stadgeförslaget. Framför allt avsnitt B i stadgeförslagets 4 § ”Med församlingsverksamheten förknippade ärenden som enligt överenskommelse ska vara gemensamma” upplevs som problematiskt och i utlåtandena betonades ett flertal punkter som inte kan godkännas i nuvarande form eller helt borde strykas.

I alla de 15 kritiska utlåtandena föreslås att man i detta skede endast gör de absolut nödvändiga tekniska ändringar som förutsätts i kyrkolagen. I övrigt borde grundstadgan lämnas i nuvarande form. Detta motiveras med att projektet Arbetsfördelning 2026 inte ännu slutförts. Innan parterna kan enas om hur fördelningen av befogenheter och ansvar mellan samfälligheten och församlingarna ska anges i grundstadgan måste man invänta arbetsfördelningsprojektets resultat och slutsatser. Samfällighetens uppgifter borde inte utökas, utvidgas eller ens förändras nu, eftersom många principiella och omfattande helheter ännu bearbetas. I utlåtandena betonas arbetet med att utveckla nya principer för fastställandet av internhyror och ändringarna i församlingarnas ekonomiska resurser, som kommer att påverka innehållet i grundstadgan.

De skriftliga svaren presenteras i en bilaga.

Slutsatser

Gällande grundstadga godkändes av gemensamma kyrkofullmäktige den 29.9.1994. Stadgan trädde i kraft den 26.1.1995. Under årens lopp har ett flertal ändringar gjorts i grundstadgan på grund av förändringar i kyrkolagstiftningen, organisationen och verksamheten. Den senaste ändringen gjordes av kyrkofullmäktige den 14.9.2023, då omnämmandet av samtaltjänsten slopades. Trots de många enskilda förändringarna motsvarar gällande grundstadga inte helt nuläget.

Då den nya kyrkolagstiftningen trätt i kraft måste grundstadgan per 31.12.2023 korrigeras så att den överensstämmer med den nya lagstiftningen. I praktiken innebär

detta att gemensamma kyrkofullmäktige måste godkänna den nya grundstadgan på sitt decembermöte.

Stadgearbetsgruppen som gemensamma kyrkorådet tillsatt och stadgearbetsgruppens beredningsgrupp har bearbetat utkastet till ny grundstadga. Vid beredningen har man också utnyttjat resultatet av det arbete stadsgearbetsgruppen utförde för några år sedan. Stadgearbetsgruppen har som målsättning haft att utarbeta ett förslag som uppfyller kraven i den nya kyrkolagstiftningen och som motsvarar den reella verksamheten och arbetsfördelningen. Den snäva tidsramen i kyrkolagen har gjort det omöjligt att i förslaget till ny grundstadga inkludera eventuella kommande reformer och förändringar i arbetsfördelningen och det gemensamma församlingsarbetet. Stadgearbetsgruppen ansåg det självklart att grundstadgan regelbundet måste uppdateras under de kommande åren, bl a då riktlinjerna för den nya arbetsfördelningen fastställts.

Kyrkorådet godkände för egen del stadgearbetsgruppens utkast och sände det på remiss till församlingarna. Av utlåtandena framgår tydligt att församlingsråden anser att det inte ännu är dags att göra annat än rent tekniska ändringar i grundstadgan. I utlåtandena framhålls att stadgearbetsgruppens utkast också innehåller ändringar som man inte är redo att godkänna förrän de pågående processerna som bl a gäller arbetsfördelningen och internhyrorna slutförts. Om man endast gör de tekniska korrigeringsarna motsvarar grundstadgan inte till alla delar nuläget, vilket utlåtandegivarna inte ser som ett problem. Rakt tvärtom anser man i utlåtandena att det är ett bättre alternativ att låta existerande formuleringar kvarstå för att i ett senare skede bereda och göra nödvändiga ändringar i innehållet.

Av utlåtandena framgår att enighet om stadgearbetsgruppens grundstadgeförslag som varit på remiss inte i detta skede kan nås så att utkastet kunde godkännas vid kyrkofullmäktiges möte i december. Projektet Arbetsfördelning 2026 som stått i fokus fortsätter 2024 och ligger alltså inte nu till grund för förnyandet av grundstadgan. Tid för ytterligare utredningar och diskussioner finns inte nu. I dagsläget är det mest motiverade alternativet att endast göra de tekniska justeringar i gällande grundstadga, som den nya kyrkolagen och församlingsstrukturen kräver (samfällighetens grundstadga som bilaga). På så sätt säkerställs att kyrkolagens bestämmelser efterlevs och att den nya grundstadgan godkänns att träda i kraft den 1.1.2024, så som kyrkolagen förutsätter.

Arbetet med att uppdatera grundstadgan fortsätter under 2024 sedan projektet Arbetsfördelning 2026 slutförts. I det fortsatta arbetet och diskussionerna utnyttjas församlingsrådets utlåtanden och svaren på dessa.

Tekniska korrigeringar i gällande grundstadga

I början av grundstadgan läggs datum för godkännandet (sannolikt 14.12.2023) och ikraftträdandet 1.1.2024 till.

Följande ändringar görs i paragraferna:

2 §: Meilahti och Vartiokylä stryks från församlingsförteckningen.

4 §: Hänvisningarna till kyrkolagen ändras i överensstämmelse med kyrkolagen till "15 § moment 1 i kyrkolagens 3 kapitel" och "15 § moment 3 i kyrkolagens 3 kapitel".

Andra ändringar har inte gjorts i gällande grundstadga

Även om förändringarna är anspråkslösa är det inte fråga om att ändra enskilda paragrafer. Grundstadgan godkänns i sin helhet och uppäver den grundstadga som godkändes 1994 jämte talrika ändringar som gjorts under årens lopp.

Barnkonsekvensbedömning

Ärendet kräver inte barnkonsekvensbedömning.

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Juha Silander tfn. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Beslutshistoria

Gemensamma kyrkorådet 17.08.2023 § 210
478/00.01.00/2023

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet :

- 1) godkänner för egen del det bifogade förslaget till ny grundstadga för samfälligheten
- 2) ber samarbetskommittén och samfällighetens församlingar om utlåtande gällande förslaget till grundstadga. Utlåtandena ska sändas till samfällighetens registratur per 15.9.2023,
- 3) konstaterar att kyrkorådet behandlar utlåtandena den 12.10.2023 och samtidigt besluter om att eventuellt till gemensamma kyrkofullmäktige ge ett förslag om ändring av grundstadgan.

Behandling

Juha Silander redogjorde för ärendet.

Föredragande ändrade sitt beslutsförslag enligt följande:

Gemensamma kyrkorådet:

- 1) godkänner för egen del det bifogade förslaget till ny grundstadga för samfälligheten
- 2) ber samarbetskommittén och samfällighetens församlingar om utlåtande gällande förslaget till grundstadga. Utlåtandena ska sändas till samfällighetens registratur per 15.10.2023,
- 3) konstaterar att kyrkorådet behandlar utlåtandena den 2.11.2023 och samtidigt besluter om att eventuellt till gemensamma kyrkofullmäktige ge ett förslag om ändring av grundstadgan,

Dessutom ändrade föredragande datumangivelserna i det sista stycket i föredragningstexten så att de överensstämmer med beslutsförslaget.

Beslut

Gemensamma kyrkorådet beslöt:

- 1) för egen del godkänna förslaget till ny grundstadga enligt bilagan
- 2) be samarbetskommittén och samfällighetens församlingar ge sina respektive utlåtanden om förslaget till ny grundstadga. Utlåtandena ska ges till samfällighetens registratur per den 15.10.2023.
- 3) konstatera att kyrkorådet behandlar utlåtandena den 2.11.2023 och samtidigt besluter om att eventuellt till gemensamma kyrkofullmäktige ge ett förslag om ändring av grundstadgan.

Redogörelse

Bakgrund

Den nya kyrkolagstiftningen trädde i kraft den 1.7.2023. Församlingsekonomierna har sex månader på sig att anpassa sina stadgor till den nya lagstiftningen. För Helsingfors

samfällighet gäller det i första hand att uppdatera grundstadgan och att sammanställa en förvaltningsstadga som omfattar det som tidigare ingick i kyrkorådets reglemente, kyrkofullmäktiges arbetsordning samt instruktionen för förvaltningen. Före utgången av 2023 kommer dessutom samfällighetens övriga instruktioner och anvisningar som innehåller hänvisningar till kyrkolagstiftningen att uppdateras. Till dessa hör bl a begravningsstadgan, gravvårsfondens stadgar, upphandlingsanvisningarna, arkivstadgan och språkstadgan.

Beredningen av samfällighetens nya grundstadga gjordes delvis redan för några år sedan. Då genomfördes reformen inte, eftersom man i den nya grundstadgan ville beakta också de förändringar som kanske föranleds av den planerade nyordningen i fråga om församlingsarbetets arbetsfördelning. Då kyrkolagstiftningen förnyats måste grundstadgan uppdateras per 31.12.2023 så att den överensstämmer med den nya lagen. Projektet med att utveckla arbetsfördelningen torde slutföras under 2024. Därför måste grundstadgan i detta skede justeras enligt gällande arbetsfördelning, men i vetskap om att grundstadgan vid behov måste uppdateras ytterligare under 2024 då riktlinjerna för den framtida arbetsfördelningen fastställts

Ändringsförslagen

Förslaget till ny grundstadga har utarbetats så att så exakt som möjligt motsvarar gällande arbetsfördelning mellan församlingarna och de gemensamma tjänsterna. Samtalstjänsten som nämns i gällande grundstadga (bilaga) har strukits, eftersom tjänsten anses ingå i begreppet "gemensamma uppgifter inom själavården". Utlåtandena som talar för en nedläggning av samtalstjänsten behandlas som bäst inom gemensamma församlingsarbetet och frågan om att lägga ned samtalstjänsten torde ges till kyrkofullmäktige för beslut enligt samma tidtabell som gäller för behandlingen av den nya grundstadgan.

Nedan presenteras i korthet skillnaden mellan gällande grundstadga och förslaget till ny grundstadga:

2 §: I förteckningen över församlingarna har fusionen mellan Helsingin Mikaelin seurakunta och Vartiokylän seurakunta beaktats. Den nya församlingen kallas Helsingin Mikaelin seurakunta.

3 §: I paragrafens 2 moment behandlas egendom som doneras eller testamenteras till en församling. Till skillnad från bestämmelserna i 1 momentet förblir sådan egendom i församlingens ägo och församlingen ansvarar för de skyldigheter som mottagandet av egendomen medför.

4 § 1 momentet: Bestämmelserna i kyrkolagen gällande samfällighetens uppgifter ändrades i den nya lagen. Nya uppgifter som ska handhas av samfälligheten är att främja medlemmarnas möjligheter att delta och påverka samt arkivväsendet. I övrigt motsvarar uppgifterna dem som nämns i gällande uppdaterade stadga.

4 § 2 momentet, punkt A: uppgifterna som underställs HR-avdelningen har uppdaterats. Enligt förslaget skulle inrättande och indragande av tjänster i den nya grundstadgan överföras till församlingarna, på det sätt som möjliggörs i kyrkolagen. I förslaget till ny grundstadga ingår också att ärendehantering, IT och upphandlingstjänsten nämns, eftersom samfälligheten sköter dessa uppgifter också nu och det är fråga om relativt omfattande uppgifter som delvis sköts separat från den allmänna förvaltningen. I fråga om fastighetväsendet och byggandet beaktas olika renoverings- och ombyggnadsåtgärder och lokaler som hyrs upp externt. Det är viktigt att fastighets- och byggväsendet känner till alla renoveringar och ombyggnadsarbetet i samtliga fastigheter (9a). Avsikten är att genom att konsultera fastighets- och byggnadsväsendet minimera de för församlingarna och samfälligheten problematiska och/eller skadliga juridiska skyldigheterna. (9b). Om församlingen och fastighetväsendet har divergerande uppfattning om lokaler som hyrts upp externt avgörs frågan av gemensamma kyrkorådet, som samtidigt beslutar om ifrågavarande hyreskontrakt ska inkluderas i samfällighetens interna hyressystem eller om församlingen själv ska bära allt ansvar och alla skyldigheter som hänför sig till ifrågavarande hyreskontrakt under den tid detta är i kraft. (9c).

4 § 2 momentet punkt B: Samfälligheten ansvarar per se för de tjänster som nämns i grundstadgan, men sättet som de enskilda tjänsterna förverkligas definieras separat i instruktioner och verksamhetsstadgor. I fråga om läger- och verksamhetscentren är det viktigt att notera att gemensamma församlingsarbetet bär ansvaret för verksamheten

medan fastighetsväsendet ansvarar för lägergårdsfastigheterna. Till den nya grundstadgan har fogats omnämmande om sådana helheter som redan nu sköts av samfälligheten men som inte preciserats i gällande grundstadga, exempelvis den gemensamma statistiken och forskningen, gemensamma evenemang och uppgifter samt att reagera på aktuella fenomen.

Tidsschema

Enligt kyrkolagstiftningen ska man vid ändring av grundstadgan be om utlåtande av samfällighetens församlingar. Eftersom den nya grundstadgan ska träda i kraft senast den 1.1.2024 är tidtabellen för givande av utlåtande knappt tillmätt och deadline är 15.10.2023.

Kyrkorådet torde behandla utlåtanden den 2.11.2023. Om det av utlåtandena framgår behov av ändringar i förslaget till grundstadga kan gemensamma kyrkorådet behandla ärendet på nytt den 30.11.2023 så att ärendet kan behandlas vid fullmäktigemötet den 14.12.2023. Gemensamma kyrkofullmäktige ska godkänna den nya grundstadgan före utgången av 2023.